

y circumstancies d' aquesta, que ab tan dalé y entussiasme noble vos heu emprés los estudiants de Granollers.

Las tareas periodísticas, ingratas cuasi sempre ho son molt mes en poblacions com la nostra especialment quant son exercidas ab noblesa d' intencions, cas que no sovinteja pas massa, per desgracia, y vosaltres los joves redactors, de LA OPINIÓ ESCOLAR que os hi trobeu, de segur me 'n donareu d' aixó tota la rahó, porque no es aventurada la suposició de que ab los pochos números que porteu publicats, ja haureu tingut sobrerera ocasió de evidenciarlo. No es que tinga del particular la mes petita noticia, pero crech fermament que LA OPINIÓ ESCOLAR no haurá tingut l' acullida que 's mereix; vull dir, que 'ls redactors d' un periódich honrat, se troba generalment en sa tasca aislats dels demés convehins, semblant talment que la població á la que 's proposan honrar, no tan solament no 'n fa cabal, sinó que 'ls desprecia y 's burla de sa bona fé. Realment es aixís en cert modo y afirmo no sens fonament, que si be son moltes las excepciones que de tals principis se presentan, es Granollers actualment una de las poblacions menos indicadas pera oferirne.

Pero com no es mon intent particularisar respecte á una determinada població, prosseguiré, assenyalant las causas generals d' aquest aislament en que 's troba en poblacions secundarias la premsa d' ideals generosos, causas que á mon entendre son unas derivadas del publich y otras del propi periódich. Entre aquellas s' hi ha de posar en primer terme 'l predomini de la política á la madrilenyia ab totas sas desastrosas conseqüencias la falta de cultura y la ignorancia, derivadas també en bona part d' ella, hi desempenyan un paper igualment molt principal.

Y 'l periódich moltes vegadas si no fomenta aquest estat social, deixa de millorarlo per mes que sia noblement inspirat. D' aquí que entengui que 'ls periódichs de las poblacions subalternas han de tenir un caracter esencialment local y comarcal, es dir que han de parlar forsa de localitat; y ab aixó no vull significar pas que periódichs com LA OPINIÓ ESCOLAR s' hagin d' ocupar de la política local, que si possible ó convenient es encarrilarla y dirigir-la, altres elements son indicats per ferho.

¿Qué es per lo que generalment estem mes afectats? Per lo de casa, per lo que estiga relacionat ab la nostra familia ó 'ls nostres interessos. Donchs, vetaquí de lo que ab preferencia té de parlar als seus llegidors lo periódich que surt en mitj d'

aquestas familias socials que constitueixen las poblacions. Te de demostrar una especial predilecció en recordar á sos llegidors una tradició que 'ls hi parli al cor, en descriure y fer reviure una costum en que tots han pres part, en retreure un fet històric, tal vegada de grans enseyanzas y potser desconegut, en estar á la mira de tots los avenços aixís morals com materials que 'n la població ó comarca 's realisin ó pugan realisar-se pera donar-los á conèixer celebrantlos y fomentantlos.

Aixís, es vritat, continuarà essent mirat per molts lo periódich ab completa indiferencia, se li dirigiran las mateixas brometas á sa bona fé y potser encara anirán en augment, de part dels sabis de café inflats y buyts de cervell, mes abundants del que 's creu, pero encara que de moment no ho sembli, s' arribarà d' aquesta manera á modificar lo caracter general, se despertará y 's farà creixer l' amor á la localitat, se contribuirá al agermanament de tots, y si res d' aixó 's lograba, quant menos de la obra periodística 'n quedaria alguna cosa objecte primordial que deu procurar tot escriptor.

No vol dir aixó que 'l periódich local hagi de tenir tancadas sas columnas á lo que sia informació general, als estudis de grán concepció intelectual; molt al contrari, que no seria pas poch deficient la publicació que á tal extrem arribés, pero sí que 's deu procurar ans que tot, respirin moltes de sas planas l' ayre de la terra, que portin lo sagel de familia, mes escayent que cap altre, mes profitós, mes moralisador.

¿No ho creyeu aixís, amichs meus de LA OPINIÓ ESCOLAR? Jo veig que si per las provas que já 'n porteu donadas y per los propòsits que heu manifestat vos animaban.

Mes, afegiré: la ingenuitat y la senzillesa deuen caracterisar especialment á las produccions destinadas á periódichs de localitat, ingenuitat y senzillesa que no 'ls hi privan pás, de que estigan sadolladas de totas las bellesas literarias que requereixen ¡Quant no n' ha patit la cultura catalana per tenirho oblidat molts escriptors, rebaixintse á ser uns vergonyants y desgraciats imitadors d' altres literaturas enfarfegadas é impropias del nostre esperit de rasal

Y pera obtenir aquesta espontaneitat en las produccions literarias y fins en cualsevulga altra producció, l' us de la llengua catalana, de la llengua dels nostres pares, de la llengua dels nostres cors es lo camí més bó y mes infalible. Y encara que no fos precis seguirlo per escriure bè y sincerament lo que 's vol escriure, jo crech ademés que la dignitat hi obligá; altrament aixís s' inclina á creureha